Урок 12. Ізраїль та Греція – давні народи, молоді країни.

Робочий аркушучнівства

Ключові терміни, особи та концепції

1. **Античність** — історичний період давньогрецької та давньоримської цивілізацій (приблизно VIII ст. до н.е. – V ст. н.е.), що став основою європейської культури.
2. **Араби** — народ, який сформувався на Аравійському півострові; основна мова — арабська, більшість сповідує іслам.
3. **Вплив релігійності на народжуваність** — у більш релігійних суспільствах зазвичай вищий рівень народжуваності через традиційні сімейні цінності та обмеження щодо контрацепції.
4. **Греки** — народ, нащадки давніх еллінів; основна мова — грецька, традиційна релігія — православ'я.
5. **Друзи** — етнорелігійна група на Близькому Сході, що відокремилася від ісламу; має закриту спільноту й унікальні вірування.
6. **Еллінізм** — епоха (IV–I ст. до н.е.) та культурний процес поширення грецької культури на Близькому Сході після завоювань Александра Македонського.
7. **Євреї** — народ, історично пов'язаний із стародавнім Ізраїлем; основна релігія — іудаїзм.
8. **Іврит та ідиш** — *іврит* — давньоєврейська мова, відроджена як державна мова Ізраїлю; *ідиш* — мова євреїв Центральної та Східної Європи, що поєднує німецькі, слов'янські й давньоєврейські елементи.
9. **Іудаїзм** — монотеїстична релігія єврейського народу, заснована на вірі в єдиного Бога та Тору.
10. **Середземномор'я** — регіон навколо Середземного моря, який об'єднує країни Європи, Азії та Африки з подібним кліматом і культурними зв'язками.

Прапори Ізраїлю та Греції

LIVEWORKSHEETS

Провокація

Завдання 1

Перегляньте наступні джерела та дайте відповідь на запитання.

Перелік найдавніших міст Європи та Близького Сходу, які існують до наших днів (в дужках вказано приналежність до сучасних держав):

Часи	Європа	Близький Схід
7-ме тисячоліття до н.е.		Діярбакир (Туреччина)
4-те тисячоліття до н.е.	Аргос (Греція)Ханья (Греція)	Алеппо (Сирія)Біблос (Ліван)Катіф (Саудівська Аравія)
3-те тисячоліття до н.е.	Фіви (Греція)Афіни (Греція)Шкодер (Албанія)	Дамаск (Сирія)Єрусалим (Ізраїль)Хама (Сирія)Ербіль (Ірак)
2-ге тисячоліття до н.е.	Лариса (Греція)Нафпліон (Греція)Кадіс (Іспанія)	Анкара (Туреччина)Яффа (Ізраїль)Акр (Ізраїль)Джабле (Сирія)Бейрут (Сирія)Латакія (Сирія)Думат аль-Джандал (Саудівська Аравія)
10 ст. до н.е.	Матера (Італія)	Єрихон (Західний берег Йордану)
9 ст. до н.е.	Зара (Хорватія)	Медіна (Саудівська Аравія)Вані (Грузія)
8 ст. до н.е.	Дербент (Дагестан)Лісабон (Португалія)Малага (Іспанія)Мдіна (Мальта)Рим (Італія)Реджіо-ді-Калабрія (Італія)Катанія (Італія)Корфу (Греція)	Хамадан (Іран)Єриван (Іран)Тебріз (Іран)

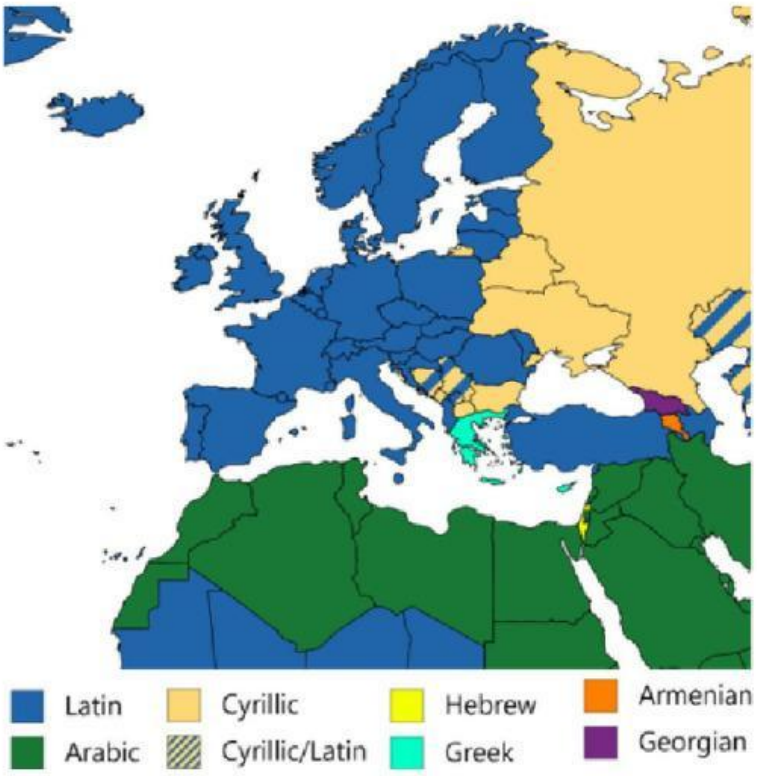
LIVEWORKSHEETS

ЗМІСТ

Карта Османської імперії

Карта абеток країн Європи, Близького Сходу та Північної Африки

LIVEWORKSHEETS

ЗМІСТ

Завдання: Запишіть ознаки, за якими Греція та Ізраїль схожі між собою. Уникайте звичайних ознак, що властиві переважній більшості країн, таких як: мають столицю, мають парламент тощо).

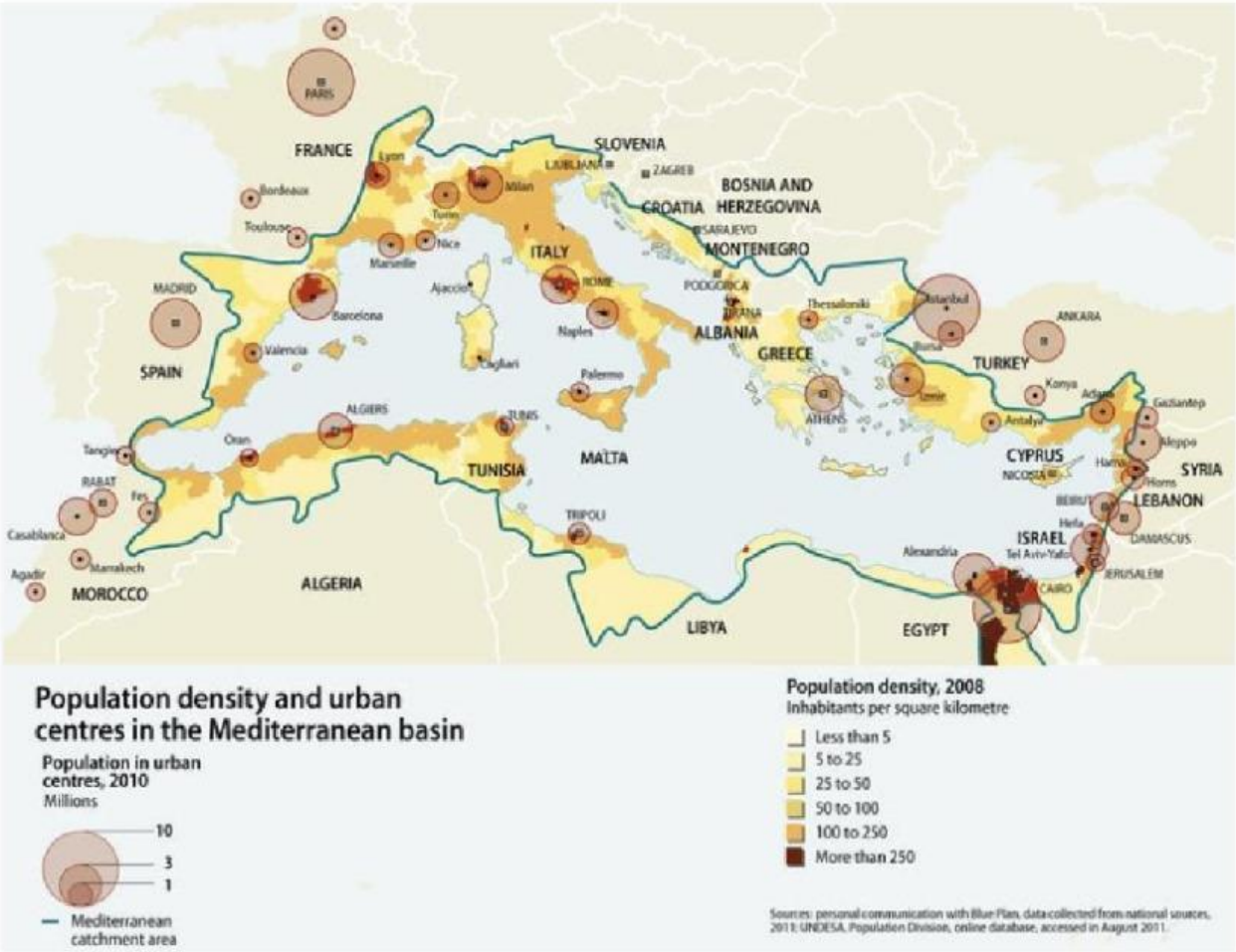
Практика

Індивідуальна робота

Завдання 1. Створення карти "Середземноморський регіон"

Джерело:

Карта Найбільші міста Середземномор'я

LIVEWORKSHEETS

ЗМІСТ

Карта “Переважаючі релігії в країнах Середземномор’я”

Робота з контурною картою (карта додається у Google класі)

Завдання:

На контурній карті підпишіть:

- Середземне, Чорне та Червоне моря;
- Країни, що мають вихід до Середземного моря (у випадку, якщо не вистачає місця для надпису, скористайтесь числовими позначеннями із відповідними підписами під картою)
- Найбільші міста Греції та Ізраїлю
- Зеленим кольором заштрихуйте держави, в яких більшість населення сповідує іслам.

Індивідуальна робота

Завдання 2. Самоперевірка власних знань про давню історію Греції та Ізраїлю
Джерела: Фрагмент із Першої книги Маккавеїв (напівканонічна складова Біблії, визнана католиками та православними)

LIVEWORKSHEETS

“Ось відпис листів, що Йонатан був написав до спартанців:

«Йонатан первосвященик, народна Рада, священики й увесь юдейський народ братам спартанцям, привіт! Уже в минулому Онія, первосвященик, одержав був листи від Арія, що царював над вами, в яких писалося, що ви брати наші, як про це свідчить залучений тут відпис. Онія прийняв вашого посла з пошаною й узяв від нього листа, в якому говорилося про союз і дружбу. Хоч ми його й не потребуємо, бо маємо втіху – святі книги, що в руках наших, – нам усе ж таки приємно спробувати відновити братерство й дружбу з вами, щоб не зробитись вам чужими, багато бо часу упливло, відколи ви до нас писали. Ми ввесь час вас згадуємо, безнастанно, чи то на свята, чи при будь-яких інших святкових нагодах, коли приносимо жертви, чи у молитвах наших, як воно личить і годиться про братів пам’ятати. Ми раді вашій славі. На нас же налягло з усіх сторін багато злиднів і воєн багато; усі бо навколишні царі на нас воювали. Ми не хотіли під час тих воєн ні вам, ні іншим нашим союзникам та друзям надокучати, бо маємо з неба допомогу й були врятовані від наших ворогів, які були принижені. Тому ми й вибрали Нуменія, сина Антіоха, й Антипатра, сина Ясона, і вислали їх до римлян, щоб відновити з ними дружбу й союз, який мали ми з ними перше. Ми звеліли й до вас завернути, привітати вас і доручити вам нашого листа про віднову нашого братерства. Ви, отже, зробите гаразд, коли дасте нам відповідь у цій справі.»

А ось відпис листа, що спартанці вислали Онії:

«Арій, цар спартанський, Онії, великому первосвященикові, привіт! В якімсь письмі про спартанців та про юдеїв знайшлося, що вони брати та з роду Авраама. І от тепер, тому що ми це знаємо, ви добре зробите, якщо нам напишете, як вам ідеться; а щодо нас, то ми вам відписуємо: Худоба ваша й ваше майно – наші, так само як усе наше – ваше. Даємо, отже, наказ, щоб вас про те повідомили.»

Завдання:

1.1. Використовуючи власні знання, напишіть ким були вказані відомі давні греки. Якщо не знаєте, то ставте знак –.

Аристотель – _____

Архімед – _____

Геродот – _____

Гомер – _____

цар Леонід – _____

Піфагор – _____

Платон – _____

Сократ – _____

якщо пригадуєте ще, то допишіть:

LIVEWORKSHEETS

1.2. Використовуючи власні знання, напишіть ким були вказані відомі євреї. Якщо не знаєте, то ставте знак –.

Нільс Бор – _____

Боб Ділан – _____

цар Давид – _____

Альберт Ейнштейн – _____

Ісус Христос – _____

Франц Кафка – _____

апостол Павло – _____

апостол Петро – _____

Мойсей – _____

Стівен Спілберг – _____

цар Соломон – _____

Зігмунд Фрейд – _____

якщо пригадуєте ще, то допишіть:

_____

1.3. Поміркуйте над питаннями:

– чи можете назвати давній народ, з якого знаєте більше відомих людей, ніж із давніх греків?

– у вказаному переліку відомих євреїв охоплено часовий проміжок від пізнього бронзового віку до сучасності. Чи можете назвати ще народ, для кого відомі люди в такому широкому проміжку?

2.1. Які книги, написані давніми греками та євреями ви знаєте або читали? Для відповіді поставте знак X в таблиці

Народ	Назва книги (Автор)	Чи чули про книгу?		Чи читали книгу?		
		Так	Ні	Так	Частково	Ні
давні греки	Іліада (Гомер)					
	Одіссея (Гомер)					
	Історія (Геродот)					

LIVEWORKSHEETS

ЗМІСТ

Народ	Назва книги (Автор)	Чи чули про книгу?		Чи читали книгу?		
		Так	Ні	Так	Частково	Ні
давні греки	Держава (Платон)					
давні євреї (всі вказані книги є частинами Біблії)	П'ятикнижжя Моїсея (також відоме як Тора)					
	Псалтир					
	Книга Еклезіаста					
	Пісня пісень					
	Євангеліє					
	Апостол					
	Об'явлення Івана Богослова (також відоме як Апокаліпсис)					

2.2. Поміркуйте: Про давню літературу якого народу маєте більшу обізнаність, ніж про літературу давніх греків або євреїв?

3. Прочитайте фрагмент із Книги Маккавеїв. Чи знали раніше припущення про спорідненість спартанців та давніх євреїв?

Групова робота

Завдання 4. Круглий стіл "Сумісний вплив греків та євреїв на історію"

Джерело:

Інформація отримана під час уроку;

Відео The Greeks and Jews | Hellenism and Judaism

https://www.youtube.com/watch?v=IkgRoTwpySs (посилання продубльоване на qr-код нижче)

LIVEWORKSHEETS

ЗМІСТ

Завдання:

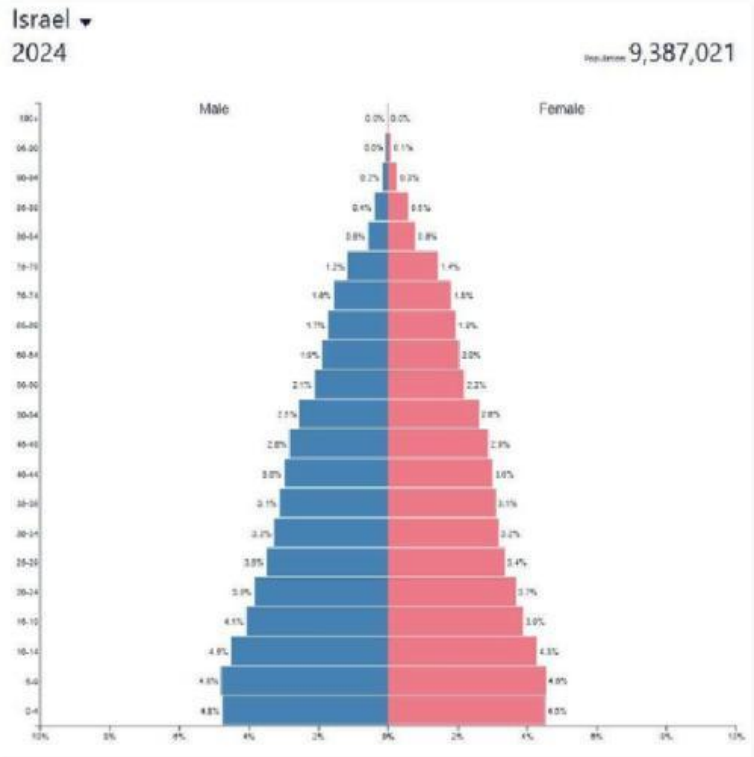
1. Прогляньте відео “Греки та Євреї. Еллінізм та іудаїзм”

2. Обговоріть питання: як греки та євреї вплинули на історію один одного, а також на історію європейців, а через них і людства?

Завдання 5. Гра “Влада vs опозиція”

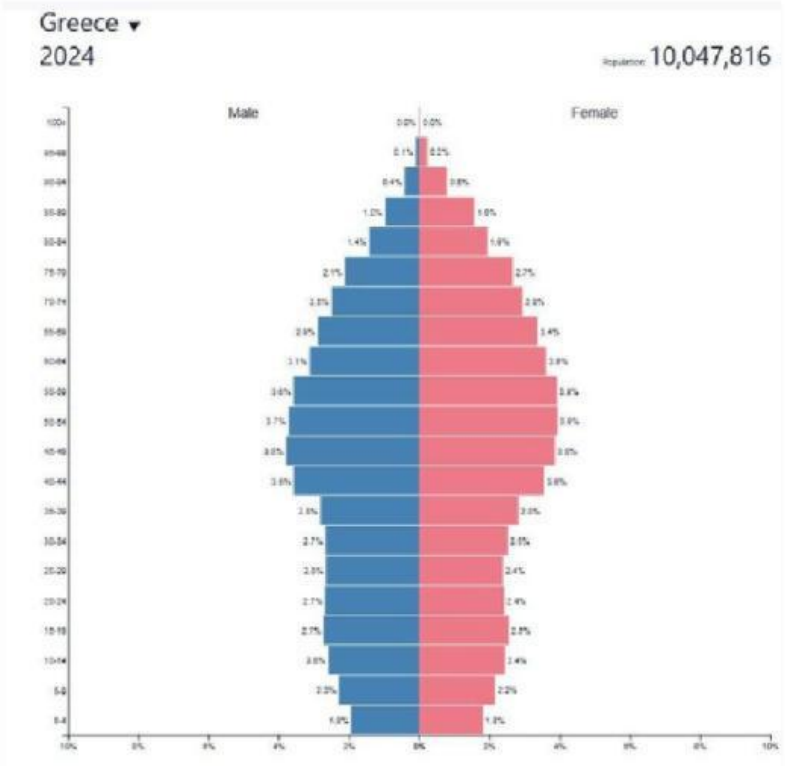
Джерела:

Демографічні піраміда Ізраїлю у 2024 році

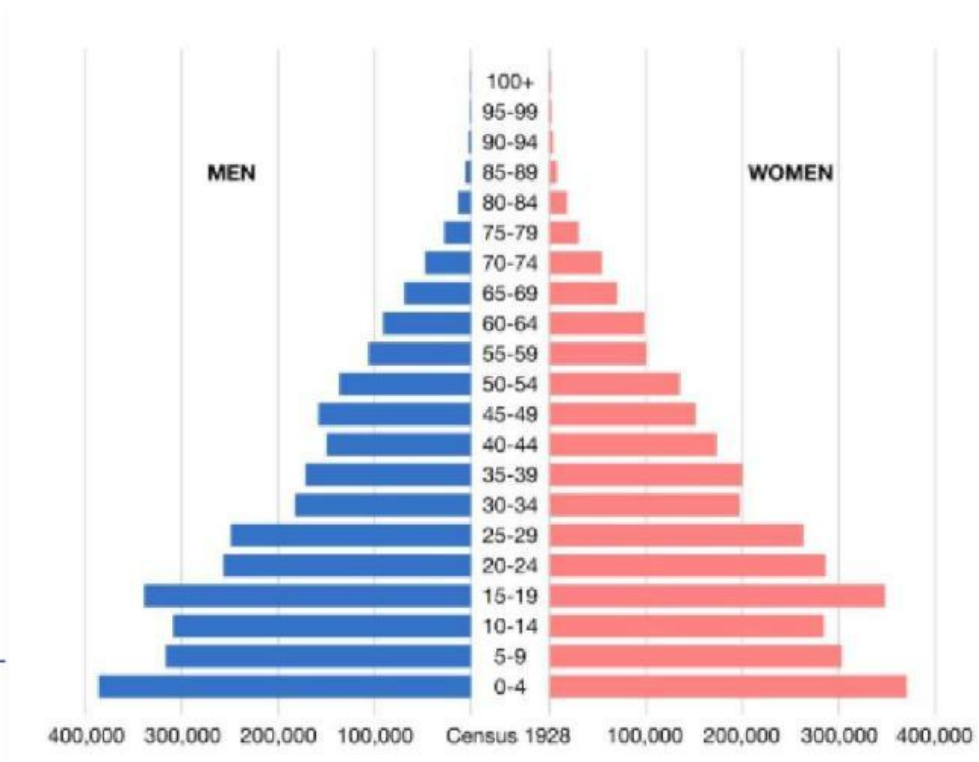

LIVEWORKSHEETS

Демографічна піраміда Греції у 2024 році

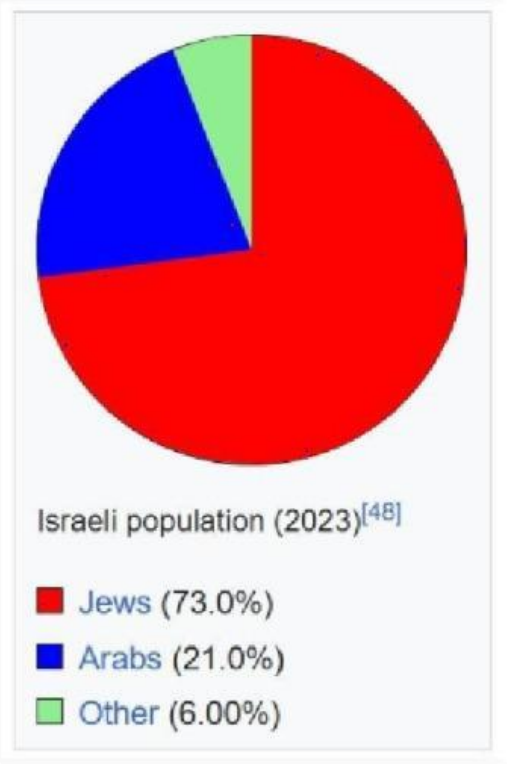
Демографічна піраміда в Греції 1928 року

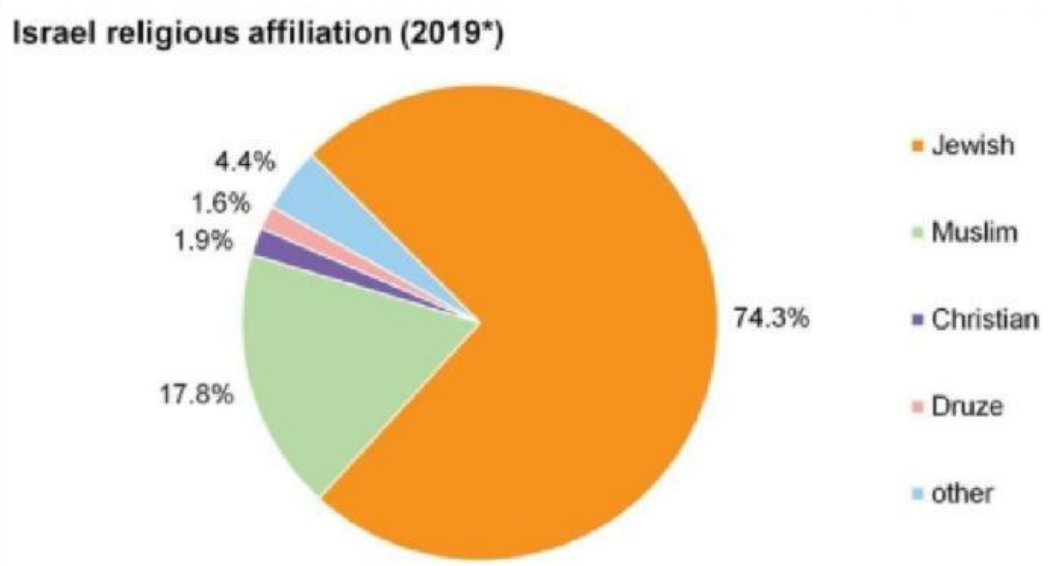
Діаграма етнічного складу Ізраїлю

LIVEWORKSHEETS

ЗМІСТ

Діаграма поширення релігій в Ізраїлі

Дані про народжуваність в Ізраїлі із розподілом по релігіям

LIVEWORKSHEETS

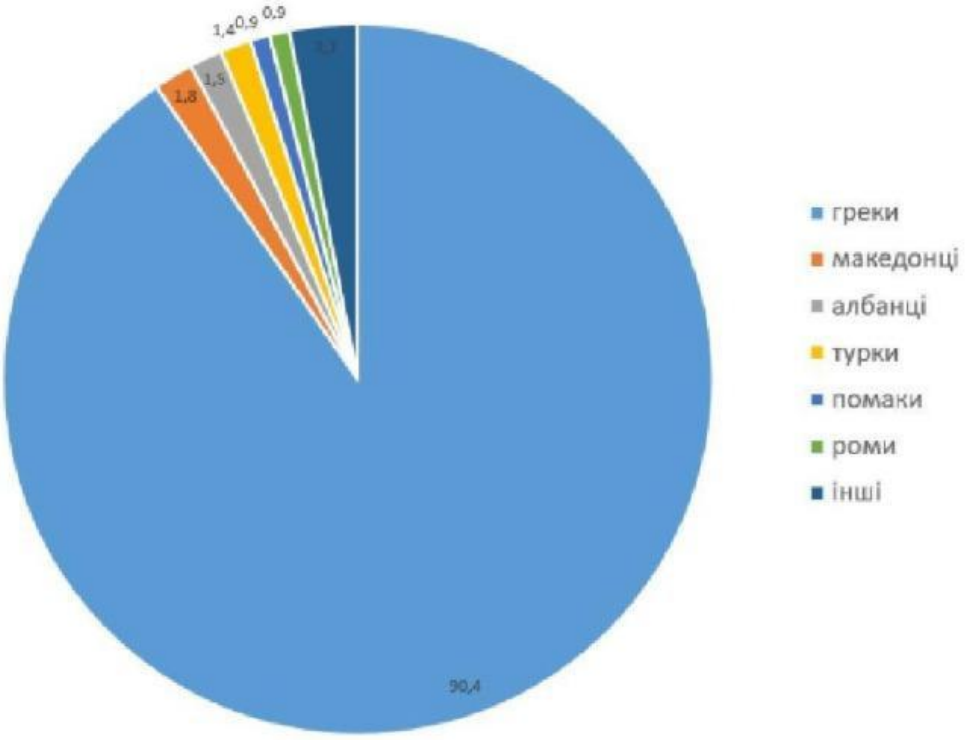
ЗМІСТ

Birth rate

2021 :

- Total: 19.7 births/1,000 population
- Jews and others: 19.1 births/1,000 population
- Muslims: 23.4 births/1,000 population
- Christians: 13.3 births/1,000 population
- Druze: 15.8 births/1,000 population

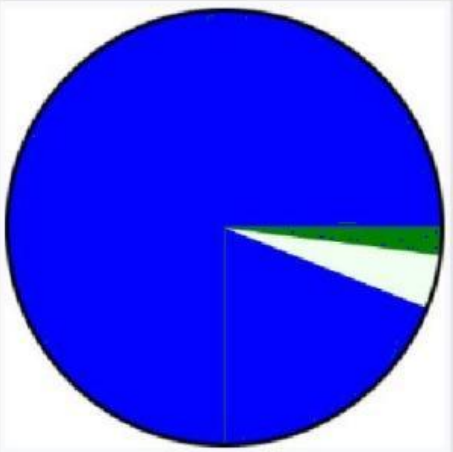
Діаграма етнічного складу в Греції

Діаграма поширення релігій в Греції

LIVEWORKSHEETS

ЗМІСТ

Релігія в Греції (2017)[1]

Християнство (94%)

Агностицизм та атеїзм (4%)

Іслам (2%)

Завдання:

1.Клас поділяється на дві команди: "владу Греції" та "опозицію Греції", які дискутуватимуть про демографічні проблеми в сучасній Греції.

2.Команди аналізують демографічну піраміду сучасної Греції і прогнозують можливі труднощі, що виникнуть через нерівну демографічну піраміду.

3."Опозиція" розпочинає дискусію – звинувачує владу в поганій демографічній ситуації та називає майбутні потенційні проблеми. Обов'язково використання прикладу Ізраїлю – країни східного Середземномор'я із приблизно однаковою кількістю населення (різниця менше 10%), але більш рівною демографічною пірамідою. Також в якості прикладу можна використати демографічну піраміду в Греції в 1928 році.

4."Влада" відповідає на звинувачення "Опозиції".

5.За наявності часу та аргументів можна продовжити дискусію.

Прогрес

	Так	Частково	Ні
Я можу назвати роль країни, що мають вихід до Середземного моря			
Я знаю найбільші міста Греції та Ізраїлю			
Я можу назвати ознаки подібності Греції та Ізраїлю			
Я розумію роль греків та євреїв у світовій історії			
Я знаю демографічну ситуацію в Греції та Ізраїлі			

LIVEWORKSHEETS